

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

Rzeszów, dnia 3 marca 2023 r.

Poz. 1336

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P- II.4131.2. 43 .2023 WOJEWODY PODKARPACKIEGO

z dnia 2 marca 2023 r.

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40), art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

- §1, §3 ust.1 i 4 ,§5 ust.4 ,§5 ust.2 pkt 2 w zakresie wyrazów „udokumentowanym dowodami zakupu lub stosownym zaświadczeniem lekarskim”, §5 ust.2 pkt 6 w zakresie wyrazu „ udokumentowania” oraz §7

uchwały Nr XLVII.295.2023 Rady Gminy Domaradz z dnia 30 stycznia 2023r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania

Uzasadnienie

Rada Gminy Domaradz podjęła w dniu 30 stycznia 2023r. uchwałę Nr XLVII.295.2023 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania .

Przeprowadzone przez organ nadzoru czynności nadzorcze pod względem legalności przedmiotowej uchwały wykazały, że wskazane w sentencji uchwały zapisy w sposób istotny naruszają obowiązujące w tym zakresie przepisy .

Na samym wstępie wymaga zaznaczenia, że ramy prawne, które legitymują organ uchwałodawczy do podjęcia niniejszej uchwały w tej materii zawarte są art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Stosownie do tego przepisu rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Stanowienie aktów prawa miejscowego , a takim aktem jest badana uchwała wymaga wykonania dyspozycji ustawowej w całości, aby taki akt mógł zostać uznany za zgodny z prawem. Niewypełnienie w całości dyspozycji przepisu upoważniającego lub przekroczenie jego zakresu stanowi naruszenie art. 7 Konstytucji, zgodnie z którym organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Jest to jedna z podstawowych zasad polskiego systemu prawnego. Oznacza ona, że organy władzy publicznej mogą działać tylko na podstawie prawnej, a normy prawne określają ich kompetencje, zadania i tryb postępowania, wyznaczając jednocześnie ramy ich działania.

Nie ulega wątpliwości, że organ administracji publicznej jakim jest rada gminy jest zobligowana do przestrzegania ściśle zakresu upoważnienia ustawowego do stanowienia przepisów prawa miejscowego,

a zatem wszelkie jej działania muszą znaleźć oparcie w konkretnych regulacjach prawnych, przyznających jej określone kompetencje, które winna precyzyjnie wypełniać.

Na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej rada gminy posiada jedynie upoważnienie do określenia warunków przyznawania usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych i ich odpłatności, warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

Rada Gminy Domaradz nie była zatem umocowana do objęcia zakresem przedmiotowej uchwały postanowień zawartych w § 1 ust. i 2 wskazujących, który organ jest właściwy do organizowania usług opiekuńczych na terenie gminy Domaradz.

W art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej ustawodawca uchwalił, iż "Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia". Przyznanie usług opiekuńczych powinno nastąpić w formie decyzji administracyjnej. Ustalaniem zakresu usług opiekuńczych, miejsca i okresu ich realizacji, jak wynika z przywołanego przepisu ustawy, zajmuje się ośrodek pomocy społecznej.

Poza tym przepis art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej nie zawiera normy kompetencyjnej upoważniającej radę gminy do określenia katalogu osób, którym przysługują usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, gdyż tę kwestię reguluje ustawa o pomocy społecznej. Tymczasem Rada Gminy Domaradz w § 3 ust.4 ww. uchwały określiła, na rzecz jakich osób będą świadczone usługi opiekuńcze, powtarzając tym samym art. 50 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej. Zapis tego paragrafu stanowi także niedozwoloną modyfikację art. 50 ust. 2 ustawy

Uchwała wydana na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej powinna ograniczyć się do wskazania przesłanek, jakie będą brane pod uwagę przy podjęciu decyzji o przyznaniu świadczenia i ewentualnym zwolnieniu od opłat z tego tytułu. Tryb, w jakim następuje przyznanie świadczenia pomocy społecznej i ustalenie odpłatności regulowane jest wyłącznie przepisami ustawy.

W dalszej kolejności organ nadzoru zauważa, iż rada gminy na gruncie art.50 ust.6 ustawy o pomocy społecznej nie jest upoważniona do określenia dokumentów na podstawie których przysługuje częściowe zwolnienie z odpłatności. W tym przypadku rada gminy nie może zawęzać postępowania dowodowego i ograniczać możliwości wykazania przesłanki częściowego zwolnienia z opłaty do formy udokumentowanej (dowodami zakupu lub stosownym zaświadczeniem lekarskim). W związku z powyższym należy stwierdzić, że zapisy § 5 ust.2 pkt 2 i 6 ww. uchwały, zostały podjęte z istotnym naruszeniem prawa.

Ponadto w § 3 ust.1 oraz § 5 ust.4 przedmiotowej uchwały rada wskazała podmiot, który wydaje decyzję administracyjną dotyczącą całkowitego lub częściowego zwolnienia z ponoszenia opłat i na podstawie jakich dokumentów. Tymczasem kwestię tą rozstrzyga art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Regulacje w zakresie decyzji administracyjnej uzupełniają z kolei przepisy procedury administracyjnej, rozdziału 7 Kodeksu postępowania administracyjnego. Oznacza to, że uchwała rady gminy nie może regulować kwestii związanych z wydaniem decyzji administracyjnej, gdyż regulacje te wprowadzone są w przepisach ustawy oraz w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że Rada Gminy Domaradz nie miała na gruncie art. 50 ust.6 ustawy o pomocy społecznej uprawnień do kształtowania elementów decyzji oraz wskazywania dokumentów na podstawie, których są przyznawane usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, co niewątpliwie uczyniła w § 7 niniejszej uchwały.

Wobec powyższego należało stwierdzić, iż przedmiotowa uchwała narusza wskazane w uzasadnieniu obowiązujące przepisy prawa, dlatego też nie można uznać, że jej zapisy są zgodne z obowiązującym porządkiem prawnym, co czyni zasadnym stwierdzenie jej nieważności w części.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Mariusz Jabłoński
Dyrektor Wydziału Prawnego i Nadzoru